

METODIKA PROVOZU

 AUTOLEASING

METODIKA č. MAD M01/2012

vymezení pojmu „BĚŽNÉ OPOTŘEBENÍ VOZIDLA“

(zpracováno podle Metodiky IBS expert s.r.o., č. M01_2012)

Obsah:

1.	Východiska	2
2.	Členění vozidel	2
3.	Běžné opotřebení – definice, výchozí podmínky	2
3.1	Definice	2
3.2	Osobní automobily – členění, definice	3
3.3	Výchozí podmínky	3
3.3.1	Provozní podmínky	3
3.3.2	Ostatní podmínky	3
4.	Běžné opotřebení pro konkrétní skupiny vozidel	4
4.1	Skupina vozidel "A"	4
4.2	Skupina vozidel "B"	4
4.3	Skupina vozidel "C"	5
4.4	Skupina vozidel "D"	6

1. Východiska

Předložená Metodika si bere za cíl definovat pojem **běžné opotřebení vozidla** pro účely operativního leasingu. Níže uvedené zásady a pravidla vydané IBS expert vycházejí z běžné praxe a jsou platné pro osobní automobily.

2. Členění vozidel

Pro účely této metodiky byla vozidla rozdělena do 4 skupin, a to:

Skupina:	Délka provozu *)		Celkový proběh kilometrů:
	měsíce	roky	
A	0 – 6	půl roku	0 – 5 000
B	0 – 24	2 roky	0 – 50 000
C	0 – 60	5 let	0 – 150 000
D	0 – 180	15 let	0 – 250 000

*) od prvního uvedení do provozu

Pro zařazení do příslušné skupiny musí být současně splněny **oba uvedené limity**.

Vozidla, která nelze zařadit do žádné z uvedených skupin, je z pohledu běžného opotřebení velmi těžké posuzovat, neboť tato jsou již na hranici životnosti. Tato vozidla je nutné posuzovat individuálně.

3. Běžné opotřebení – definice, výchozí podmínky

3.1. Definice

Při definici běžného opotřebení vozidla se vychází z předpokladu, že vozidlo je po dobu užívání (od pořízení až po hranici technické životnosti) v provozuschopném stavu s pravidelnou údržbou a servisem. Uvedený předpoklad je nutný k tomu, aby bylo možné vozidlo používat po celou dobu jeho technické životnosti.

Běžné opotřebení vozidla je takové opotřebení, které vznikne řádným užíváním vozidla pro účel, ke kterému je určeno, obvyklým způsobem a za běžných provozních podmínek.

Je zřejmé, že vozidlo, které je určeno k převozu osob v běžném silničním provozu, a které je ve skutečnosti provozováno převážně v terénu či využíváno k přepravě různých nákladů, nebude běžně opotřebeno.

3.2. Osobní automobily – členění, definice

Označení:	Druh:	Kategorie:
M1	Osobní automobil	Silniční
M1G	Osobní automobil	Terénní

Osobní automobil – definice

Silniční vozidla motorová s nejméně čtyřmi koly, která jsou konstrukčně určena pro individuální dopravu osob a jejich zavazadel (kromě vozidel pro hromadnou dopravu osob).

Osobní automobily mají zpravidla nejvýše 9 míst k sezení a největší přípustnou hmotnost nepřevyšující 3,5 t. Prostor pro zavazadla nesmí být větší než prostor pro cestující, přičemž do tohoto prostoru se nezapočítává prostor získaný sklopením nebo přechodným odstraněním sedadel.

Do kategorie **M1** jsou zařazeny všechny automobily **druhu osobní**, které jsou svým charakterem a konstrukčními vlastnostmi určeny k jízdě v běžných silničních podmínkách.

Do kategorie **M1G** jsou zařazeny všechny automobily **druhu osobní se zvýšenou průjezdností**, které mají obvykle vlnitý pohon obou náprav a které jsou svým charakterem a konstrukčními vlastnostmi určeny nejen k jízdě v běžných silničních podmínkách, ale i v lehkém, středně těžkém a těžkém terénu.

3.3 Výchozí podmínky

Výchozími podmínkami při určování běžného opotřebení jsou:

- Provozní podmínky (část 3.3.1), které musí splňovat všechna vozidla;
- Ostatní podmínky (část 3.3.2), které jsou závazné pro skupinu vozidel "A" a s vyjmenovanými odlišnostmi i pro vozidla ostatních skupin (B, C a D).

3.3.1 Provozní podmínky

Osobní automobil se považuje za běžně opotřebený, když:

- byl používán určeným způsobem v běžných podmínkách provozu;
- nebyl prokazatelně přetěžován, nebyl užíván ke sportovním a výcvikovým účelům;
- je kompletní, bez chybějících či nefunkčních skupin, podskupin a součástí;
- je provozuschopný a splňuje podmínky pro provoz na pozemních komunikacích;
- je pravidelně servisovaný, a to v předepsaných či doporučených intervalech;
- má platnou technickou prohlídku (STK) a měření emisí, a to minimálně 6 měsíců do ukončení platnosti;
- jsou u něj opotřebitelné mechanické díly průběžně vyměňovány (v předepsaných intervalech či při nadměrném opotřebení a závadě);
- provozní kapaliny vozidla jsou průběžně, v předepsaných intervalech, vyměňovány a vykazují předepsané množství;
- mechanické hlavní skupiny (motor, převodovka, rozvodovka, přední a zadní náprava včetně odpružení, brzd a řízení) vozidla nevykazují závady, které by vyžadovaly jejich opravu, přitom jejich stav lze hodnotit jako úměrný délce provozu a proběhu kilometrů. V této souvislosti se zvýšená netěsnost, nadměrné vůle, obtížné řazení a malá účinnost považují za závady vyžadující opravu.

3.3.2. Ostatní podmínky

Osobní automobil se považuje za běžně opotřebený, když:

3.3.2.1 Karoserie, lak

- karoserie nevykazuje známky poškození; bez nerovností a mechanického poškození;
- v případě, že byla karoserie vozidla již opravována v důsledku dopravní nehody, je tato oprava provedena odborně, a to tak, aby stopy po nehodě nebyly běžným pohledem rozpoznatelné;
- spodní část karoserie – podlaha, a to včetně krytů, podběhů a spodních částí prahů je bez mechanického poškození;
- lak vozidla je jasný, celistvý, bez viditelného poškození. Dále bez známek mechanického či jiného druhu poškození, bez známek koroze (platí i pro lakované plastové díly, jako jsou nárazníky a zrcátka).

3.3.2.2 Příslušenství karoserie – exteriér

- čelní sklo ani ostatní části prosklení vozidla nevykazují známky poškození. Zejména rýhy, vryp, praskliny a jiná poškození obdobného charakteru jsou zcela vyloučeny. Lze připustit pouze ojedinělé a drobné mikroskopické narušení povrchu skel (vlásečnicového charakteru) způsobené běžným provozem, údržbou a mytím;
- přední světlomety – bez prasklin, škrábanců, rýh a jiných poškození vnějších krytů. Přední světlomety musí být zafixovány v uloženích a jejich stranová a výšková ovladatelnost musí být zachována;
- vnější osvětlení přední (hlavní světlomety, mlhová světla, směrová světla, předavné osvětlení) ani zadní (skupinová světla, mlhová světla, přídatné osvětlení) není viditelně poškozeno, musí být funkční a splňovat zákonem dané podmínky funkčnosti a umístění;
- nárazník přední, zadní není deformovaný, prasklý ani jinak poškozený. Lak: viz karoserie;
- kliky a zámky nejsou poškozeny, plní svoji funkci a jejich povrch není poškrábaný ani jinak narušený.

3.3.2.3 Příslušenství karoserie – interiér

- interiér vozidla (včetně zavazadlového prostoru) je čistý, udržovaný, bez známky nestandardních pachů;
- přístroje, ovládací prvky, audio (video) systém, navigace, klimatizace, topení a ostatní zařízení vozidla je kompletní a funkční, bez znatelného poškození;
- plastové části (palubní deska, výplně, kryty, držáky a madla) interiéru (včetně zavazadlového prostoru) jsou kompletní, nevykazují poškození, jsou bez škrábanců, prasklin a vrypů. Stopy po demontovaných držácích či přídatných zařízeních (např. navrtaná palubní deska) jsou nepřipustné a musí být zaretušovány tak, aby nebyly pohledově znatelné;
- koberečky a stropní výplň jsou kompletní, bez poškození a znečištění;
- sedadla mají funkční ovládání, nejsou poškozená, roztržená či propálená, nevykazují znečištění.

3.3.2.4 Systémy vozidla

- výfukový, palivový, chladicí i brzdový systém vozidla je účinný, těsný a kompletní;
- bezpečnostní systémy (airbag, ABS, EBD, ...) jsou kompletní a funkční.

3.3.2.5 Kola (disky a pneumatiky)

- disky kol vozidla nejsou poškozeny, deformovány ani jinak mechanicky narušeny;
- pneumatiky vozidla nevykazují mechanické poškození, jsou rovnoměrně opotřebovány a jejich hloubka vzorku dezénu není podlimitní.

4. Běžné opotřebení pro konkrétní skupiny vozidel

4.1 Skupina vozidel "A"

Skupina:	Délka provozu v měsících*):	Celkový proběh kilometrů:
A	0 – 6	0 – 5 000

Pro zařazení do příslušné skupiny musí být současně splněny oba uvedené limity.

*) od prvního uvedení do provozu

Vozidla skupiny "A" jsou běžně opotřebovaná, splňují-li:

- provozní podmínky (část 3.3.1);
- ostatní podmínky (část 3.3.2).

4.2 Skupina vozidel "B"

Skupina:	Délka provozu v měsících*):	Celkový proběh kilometrů:
B	0 – 24	0 – 50 000

Pro zařazení do příslušné skupiny musí být současně splněny oba uvedené limity.

*) od prvního uvedení do provozu

Vozidla skupiny "B" jsou běžně opotřebovaná, splňují-li:

- Provozní podmínky (část 3.3.1);
- Ostatní podmínky (část 3.3.2) s níže uvedenými odlišnostmi:
Karoserie, lak (3.3.2.1)
 - drobné stopy od dopadů kamínků s hustotou pokrytí max 3 ks/1 m² plochy karoserie (bez prohlubní a nerovností);
 - maximálně 2 povrchové prohlubeniny o velikosti nepřesahující 2 cm² plochy a 1 mm hloubky (bez poškození laku);
 - drobné vlásečnicové poškození laku v prostoru vnějších klik způsobené standardním užíváním při manipulaci s dveřmi;
 - max 2 oděrky laku karoserie o velikosti do 3 cm a max po 1 oděrci laku na předním a zadním nárazníku (jsou-li lakované) o velikosti do 3 cm s možností rozleštění či retuše (v rámci laku bez viditelného podkladu, plniče);
 - povrchové odřeniny na spodních plastových krytech a podběžích (bez deformací a prasklin);
 - drobné stopy po poškození lakovaných částí prahů (bez prohlubní a nerovností).

Příslušenství karoserie – exteriér (3.3.2.2)

- u prosklených částí vozidla (čelní, zadní a boční okna) drobné vlásečnicové škrábance (v malém rozsahu), které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích a jsou způsobeny běžným provozem, údržbou a mytím;
- u vnějšího osvětlení (vpředu i vzadu) malé poškození a rýhy, které jsou obtížně pohledově znatelné a které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích.

Příslušenství karoserie – interiér (3.3.2.3)

- znečištění interiéru vozidla do stupně možného odstranění vysátím, čištěním (chemickými prostředky) či s použitím mokré technologie (tepování);
- v ojedinělých případech pohledově znatelné, ale velmi drobné povrchové odřeniny plastových částí interiéru způsobené běžným provozem, údržbou a mytím.

Kola (3.3.2.5)

- u disků kol pohledově znatelné odřeniny a stopy od odletujících kamínků (povrchová poškození); nejsou přípustná hloubková poškození a deformace vzniklé například při nešetrném parkování od obrubníků;
- přiměřeně platí předchozí odlišnosti i u pneumatik.

4.3 Skupina vozidel "C"

Skupina:	Délka provozu v měsících*):	Celkový proběh kilometrů:
C	0 – 60	0 – 150 000

Pro zařazení do příslušné skupiny musí být současně splněny oba uvedené limity.

*) od prvního uvedení do provozu

Vozidla skupiny "C" jsou běžně opotřebovaná, splňují-li:

- Provozní podmínky (část 3.3.1);
- Ostatní podmínky (část 3.3.2) s níže uvedenými odlišnostmi:
Karoserie, lak (3.3.2.1)
 - drobné stopy od dopadů kamínků s hustotou pokrytí max 6 ks/1 m² plochy karoserie (bez prohlubní a nerovností);
 - maximálně 4 povrchové prohlubeniny o velikosti nepřesahující 3 cm² plochy a 1 mm hloubky, včetně možnosti povrchového poškození laku;
 - lak vozidla jako celek je stálobarevný s možností mírné ztráty jasu vlivem povětrnostních vlivů;
 - vlásečnicové poškození laku v prostoru vnějších klik způsobené standardním užíváním při manipulaci s dveřmi;
 - max 2 oděrky laku karoserie o velikosti do 4 cm a max po 2 oděrkách laku na předním a zadním nárazníku (jsou-li lakované) o velikosti do 4 cm s možností povrchového poškození laku;
 - povrchové odřeniny na spodních plastových krytech a podběžích s možností mírné deformace či praskliny bez omezení funkčnosti;
 - drobné stopy po poškození lakovaných částí prahů.

Příslušenství karoserie – exteriér (3.3.2.2)

- u prosklených částí vozidla (čelní, zadní a boční okna) drobné, vlásečnicové škrábance, které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích a jsou způsobeny běžným provozem, údržbou a mytím;
- u vnějšího osvětlení (vpředu i vzadu) malé poškození a rýhy, které jsou pohledově znatelné a které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích.

Příslušenství karoserie – interiér (3.3.2.3)

- znečištění interiéru vozidla do stupně možného odstranění vysátím, čištěním (chemickými prostředky) či s použitím mokré technologie (teповání);
- v ojedinělých případech pohledově znatelné, drobné povrchové odřeniny plastových částí interiéru způsobené běžným provozem, údržbou a mytím.

Kola (3.3.2.5)

- u disků kol pohledově znatelné odřeniny a stopy od odletujících kamínků (povrchová poškození); nejsou přípustná hloubková poškození a deformace vzniklé například při nešetrném parkování od obrubníků;
- přiměřeně platí předchozí odlišnosti i u pneumatik.

4.4 Skupina vozidel "D"

Skupina:	Délka provozu v měsících*):	Celkový proběh kilometrů:
D	0 – 180	0 – 250 000

Pro zařazení do příslušné skupiny musí být současně splněny oba uvedené limity.

*) od prvního uvedení do provozu

Vozidla skupiny "D" jsou běžně opotřebená, splňují-li:

- Provozní podmínky (část 3.3.1);
- Ostatní podmínky (část 3.3.2) s níže uvedenými odlišnostmi:

Karoserie, lak (3.3.2.1)

- stopy od dopadů kamínků s hustotou pokrytí max 12 ks/1 m² plochy karosérie (bez prohlubní a nerovností);
- maximálně 6 povrchových prohlubenin o velikosti nepřesahující 2 cm² plochy a 1 mm hloubky, včetně možnosti povrchového poškození laku;
- lak vozidla jako celek je stálobarevný s možností ztráty jasu vlivem povětrnostních vlivů; možné stopy povrchové koroze;
- vlásečnicové poškození laku v prostoru vnějších klik způsobené standardním užíváním při manipulaci s dveřmi;
- max 3 oděrky laku karoserie o velikosti do 6 cm a max po 3 oděrkách laku na předním a zadním nárazníku (jsou-li lakované) o velikosti do 6 cm s možností povrchového poškození laku;
- povrchové odřeniny na spodních plastových krytech a podběžích s možností mírné deformace či praskliny bez omezení funkčnosti;
- drobné stopy po poškození lakovaných částí prahů.

Příslušenství karoserie – exteriér (3.3.2.2)

- u prosklených částí vozidla (čelní, zadní a boční okna) vlásečnicové škrábance, které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích a jsou způsobeny běžným provozem, údržbou a mytím;
- u vnějšího osvětlení (vpředu i vzadu) malé poškození a rýhy, které jsou pohledově znatelné a které svým charakterem nepřesahují stanovené podmínky pro provoz vozidla na pozemních komunikacích.

Příslušenství karoserie – interiér (3.3.2.3)

- zmatnění interiéru a ztráta jasu barev (při zachování stálobarevnosti) způsobené slunečním svitem;
- znečištění interiéru vozidla do stupně možného odstranění vysátím, čištěním (chemickými prostředky) či s použitím mokré technologie (teповání);
- pohledově znatelné, drobné povrchové odřeniny plastových částí interiéru způsobené běžným provozem, údržbou a mytím.

Kola (3.3.2.5)

- u disků kol pohledově znatelné odřeniny a stopy od odletujících kamínků (povrchová poškození); nejsou přípustná hloubková poškození a deformace vzniklé například při nešetrném parkování od obrubníků;
- přiměřeně platí předchozí odlišnosti i u pneumatik.